

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Historia De Sanctissima Cruce Caravacensi

Robles, Juan de

Augustae Vind., 1619

IV. Admiranda S. Crvis Carauacensis apparitio, cuius occasione
Zeit-Abuzeit sidem Christianam amplectitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64232)

storia regis Alphonsi Sapientis, & Marmol in sua Historia Africana, vel secundum Marianam, Anno M C C X X I V.

Ginesius ne elaberetur opportunitas bene merendi de captivis Christianis, adiuit ad regem Ferdinandum, supplexque obsecrauit, ut ante discessum impetraret à rege Abuzeit litteras publicæ fidei, quibus fieret sibi potestas in illius regna penetrandi, CHRISTIQ; verbum disseminandi, & consolandi captiuos, maximè qui Carauacæ in arcta custodia seruabantur. Quod cum Ferdinandi nomine à rege Abuzeit peteretur, ille quàm humanissimè desiderio satisfecit; Ginesius tamen profectionem distulit in aliud tempus, ut priùs corrogaret subsidia pecuniaria pro redemptione captiuorum, quæ cum ex piorum hominum munificentiâ collegisset, in viam se dedit, ut constat ex scriptis peruetustis quæ in Ecclesiâ Concheni asservantur, & commemorat F. Ioan. Ægydius Zamorensis.

CAPVT IV.

ADMIRANDA S. CRVCIS CARAVACENSIS

apparitio, cuius occasione Rex Zeit-Abuzeit fidem Christianam amplectitur.

REX Zeit-Abuzeit securus rerum suarum propter amicitiam, & foedus cum regibus Aragoniæ & Castellæ initum, sedem & familiam suam transtulit Carauacam, in locum videlicet amœniorem & salubriorem Anno M C C X X X I vbi cum cognouisset ex suis Ginesium liberè per regnum discurrere, & Euangelij prædicatione Mahometi dogmata euertere, absque mora iussit eum in vincula conijci, & reliquis Christianis captiuis accenseri. qui cum quereretur iniuriam sibi inferri, & publicam fidem contra ius gentium violari, rex affirmavit, quod nisi eius rationem habuisset, jam pridem morti adiudicaturum fuisse: ad captiuos enim iuuandos eum admissum precariò, non ad Mahometi doctrinam refellendam. Itaque ad finem vsque Ianuarij insequentis anni squalorem carceris tolerare coactus est. Deinde sub finem Martij incessit regem pietate quadam comotum videndi & cognoscendi cupido, quod quisque captiuorum officium gessisset, quam uic
artem

artem factitasset, vt hac ratione poena, quam in ergastulis & an-
 tris sustinerent, aliquantulum mitigaretur. Cùm inter alios addu-
 ceretur quoque, & sisteretur Ginesius, de sua functione rogatus
 respondit se esse sacerdotem CHRISTI Domini, sacerdotis autem
 munus omnes dignitates hominum terrestrium, etiam regum
 ipsorum, excedere: nam qui ad sacerdotij honorem euehuntur,
 tanta potestate donari, vt verbis paucissimis, quæ CHRISTVS pro-
 ferenda expressit, statim idem IESVS CHRISTVS VERUS DEVS de-
 scendat, & ex pane, quem sacerdos manu tractat, per stupendam,
 & admirandam mutationem, fiat eius caro viua. Dicta Ginesij ri-
 sa. quidem exceptit Abuzeit, se tamen ait velle experiri, quomodo
 hæc probarentur veritati consentanea. Et hoc fortè desiderium
 iniecit regi DEVS, vt ad Christianam religionem cor eius citius
 inclinaret, vel quòd ipse cogitauit Ginesium libertati asserere in
 gratiam regis Ferdinandi, quo interpellante, in regnum veniendi
 copiam fecit Ginesio. Iussit ergo eum operi se protinus accingere,
 & artis tam inauditæ specimen dare. Excusauit Ginesius, quòd
 sacra vestes, aliaque res necessaria non essent in promptu, nec
 inuenirentur nisi in loco Christianis habitato. Rex omnis moræ
 impatiens, & curiositate tractus misit Concham, quæ ciuitas
 Christianorum erat proxima, vt quæcunque Ginesius enotarat,
 inde adferrentur. His ad III. nonas Maias anni. M. C. CXXII.
 quo die Romana Ecclesia solenni cerimonia Inuentionem S.
 CRUCEIS recolit, prope allatis, rex voluit sanctum virum munus
 suum exercere. Paruit ille, & iam sacris vestibus amictus, à neces-
 sarijsque ornamentis instructus processit ad altare, quòd hoc sine
 erectum in eadem turri, in qua hodie sacellum S. CRUCEIS cerni-
 tur, vt officium Missæ de more auspicaretur. Ecce autè dum ordiri
 parat, animaduertit CRUCEM deesse, cuius neq; ipse meminerat in
 indiculo rerum. Conchâ adferendarû, neq; mittere Conchenibus
 in mentem venerat. Quo casu valde perculsus Ginesius æstuauit,
 causamque perturbationis anxie regi quærenti respondit deesse
 sibi CRUCEM; rem ad peragendum sacrificium hoc maxime die
 necessariam, quo S. CRUCEIS inuentæ annua memoria repetitur.
 Verùm DEVS perfectionis auctor, ne quicquam imperfectum re-
 linqueret, & ne fidelem ministrum diutius destitutum solatio pa-
 teretur,

teretur, suppleuit illud abunde quod defuit. Iussit enim duos Angelos, quorum alter oppidi Carauacæ, alter regis tutelariorum fuisse ab antiquis traditur, pergere Hierosolymam, & ad aram momento CRUCEM deferre, quam Robertus illius ciuitatis patriarcha è collo pendente gestare consueuerat. Dictum, factum. Rex intentis ad ipsam facelli testudinem oculis, vidit duos Angelos aspectabili forma ligneam CRUCEM, & per fenestram tecto proximam multis comitantibus illabi, sanctumque pignus sollicito sacerdoti in manus tradi, gaudio collachrimantibus, & grates immensas CHRISTO seruatori agentibus captiuis pro tam insigni miraculo, quo fidem nostram corroborare, & latius propagare constituit. His ex Ciacone sumptis lib. de signis S. Crucis, c. 35. addit F. Io. Ægydius, Angelos tanti muneris baiulos affirmasse, quòd S. CRUCEM ex Patriarchæ Hierosolymitani Roberti collo abstulerint, eamque fabricatam ex vero ligno CRUCIS, & id quidem compertum postea fuisse ex nuncio à Carauacensibus Hierosolymam misso.

Læta itaque tam singulari Cœlitum pignore sacerdos, diuinum officium inchoauit; & cum hostiam rite consecratam in altum sustolleret, vidit Rex in ipsius manibus pulcherrimum, & nimio fulgore coruscantem infantulum. Re demum sacra ad finem perducta, ipse cum multis ex nobilitate priuatim non obscura dedit indicia se ad fidei veritatem agnoscendam propendere, publice tamen dissimulandum ratus est, ne subditi propter nouitatem repentinam in rebellionem conspirarent, in quam nihilominus post paulum conspirarunt. Sed interim ad declarandum quoquo modo gaudium, quo animus ex salutari commutatione perfundeatur, iussit populum præconis voce aduocari, & more gentis, in ipso arcis atrio taurum indomitum agitari. Ad quod spectaculum Haylam reginam vxorem suam, in nemore quodam vnà cum liberis animi relaxandi causa commorantem inuitari curauit; quæ tamen de propensione mariti in Christianam religionem, & signis quibusdam ab eo proditis clanculum admonita venire hisce verbis recusauit: Ista mihi Cara vacca est. Ex quo tempore nomen huic oppido inditum, vel potius restitutum permansit, quod ob crebras barbarorum incursiones pœne in obliuionem

uionem abijisse creditur, quia Dextrus scriptor ante annos M c c. & Iulianus Tolertanus appellant Carauacam.

De stupenda hac & famâ iam notissima huius S. CRVCIS apparitione tanquam de re suo tempore gesta, fecit honorificam mentionem F. Ioan. Ægydius Zamorensis in additionibus, siue aduersarijs, iussu regis Ferdinandi Sancti, contra quædam Iuliani in æde S. Iustæ Toleti Archipresbyteri scripta vulgatis, vt testificatur charta P. Hieronymi Romani de Higuera Soc. I E S V, ex qua omnia fere hætenus recensita mutuati sumus. Licet verò ex antiquis picturis, quæ in sacello S. CRVCIS adhuc supersunt, videre sit regem in eo baptizatum, prædictus tamen auctor non explicat disertè, quando, & vbi factum. Necesse siquidem fuit eum prius fidei mysterijs imbuere, ac proinde non statim Baptismi sacramentum rudi & ignaro impertiri, maximè cum circa idem tempus Zachen, Deniæ dominus, ipsi se opponeret, & bellum meditaretur, ideoque rex occupatus tutò non posset exequi propositum. Ex chronicis quidem Aragonum colligitur eum sacro fonte lustratum ab Episcopo Cæsaraugustano, cui sententiæ suffragantur Beuter & Mariana recentiores: in ipsis tamen sacelli picturis exprimitur sacerdos eum sacris undis perluens, vt suo loco fusiùs docebitur, & idem omnino confirmat relatio Conchensis, quæ addit duos ei fuisse patrilinos equestris dignitatis viros ex captiuorum numero delectos. Sed siue sacerdos ille, siue Episcopus regi Baptismum administrârit, historicæ veritati nihil decedit, neque accedit.

CAPVT V.

OSTENDITVR S. CRVCEM CARAVA.

ensem ex ipsissimo ligno confectam, in quo mortem sustinuit.

AD indagandam & exactiùs cognoscendam huius S. CRVCIS originem, meritò sunt præmittenda, quæ F. Franciscus de Aranda Prouincialis ordinis S. Francisci libro suo inseruit, quem verè accurateque conscripsit de Terra sancta. Sic enim ait: In sacello passionis tres ardent Græcorum lampades; in cuius septentrionalis parietis medio, prope rotam, quæ dicitur, Noli me tangere, est porta, ad quam quatuor gradibus ascenditur. Per hanc portam